ព្រឹត្តិបត្រផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម AGRICULTURAL EXTENSION BULLETIN
ចេញផ្សាយដោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
លេខទី ១៩ ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ ២០២០
A Publication by the Department of Extension for Agriculture, Forestry and Fisheries
Website : http://www.khmeragri.info

បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមកន្ធាយ

កសិករ ម៉ៃ សំអូន នៅភូមិប្រាសាទ ឃុំសំរោងយារ ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប

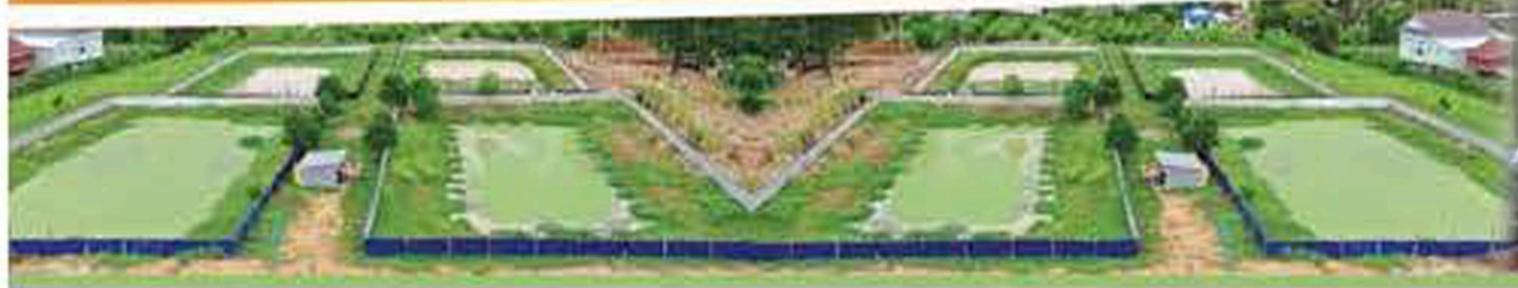

ដោយ៖ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះ រៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងចងក្រងនូវរាល់បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើការងារ និងមុខរបរផ្សេងៗរបស់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ ក៏ដូចជាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលមិនទាន់ទទួលបានជោគជ័យ ដើម្បីជាចំណេះដឹងបន្ថែមសម្រាប់ធ្វើការអភិវឌ្ឍលើមុខរបររបស់ខ្លួនឱ្យទទួលបានភាពជោគជ័យដូចទៅនឹងប្រជាកសិករជោគជ័យខាងលើផងដែរ។

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះដែរ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានលើកយកបទពិសោធន៍ជោគជ័យរបស់កសិករ **ម៉ៃ សំអូន** មានទីនៅភូមិប្រាសាទ ឃុំសំរោងយារ ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប ជាកសិករដែលកំពុងទទួលបានភាពជោគជ័យលើការងារចិញ្ចឹមកន្ធាយមកបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម៖

១- អំពីប្រវត្តិ

កសិករ **ម៉ៃ សំអូន** បច្ចុប្បន្ន កំពុងរស់នៅក្នុងភូមិប្រាសាទ ឃុំសំរោងយារ ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប បានរៀបរាប់ប្រាប់ថា ទីតាំងស្រះ ដែលគាត់បានចិញ្ចឹមកន្ធាយនេះកាលដើមឡើយជាដីទំនេរ ដោយសារចង់ទាញយកផលប្រយោជន៍ពីដីនេះ គាត់បាននឹកគិតដល់ការចិញ្ចឹមកន្ធាយ ដោយសារកន្ធាយជាប្រភេទសត្វដែលមានតម្លៃខ្ពស់នៅលើទីផ្សារ និងងាយស្រួលក្នុងការចិញ្ចឹម។

សត្វកន្ធាយកំពុងស៊ីចំណី

កសិករ **ម៉ៃ សំអូន** បានរៀបរាប់បន្តទៀតថា មុនពេលចាប់ផ្តើមចិញ្ចឹមដំបូង គាត់បានសិក្សាស្វែងយល់ពីកសិករដទៃទៀតដែលគាត់ទទួលបានជោគជ័យលើការចិញ្ចឹម និងដោយមានការបង្ហាត់បង្ហាញពីមន្ត្រីជំនាញផ្នែកជលផល នៃមន្ទីរ

មន្ត្រីជំនាញចុះណែនាំនិងផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍

កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តសៀមរាប ធ្វើឱ្យគាត់អាចក្លាយជាកសិករចិញ្ចឹមកន្ធាយជាលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំ ដែលស្រះនីមួយៗមានទំហំ២០ x ៣០ម៉ែត្រ និងអាចចិញ្ចឹមកន្ធាយបានរហូតដល់៣០០០ក្បាលក្នុងមួយស្រះ។

សត្វកន្ធាយក្នុងស្រះចិញ្ចឹមកសិករ ម៉ៃ សំអូន

២. បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម

កសិករ ម៉ៃ សំអូន បានពន្យល់ពីរបៀបដែលត្រូវចិញ្ចឹមកន្ធាយបានជោគជ័យថា មានការងារមួយចំនួនត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងនោះមានដូចជា៖ការជីកស្រះ យើងអាចជីកជម្រៅ ១-១,៥ ម៉ែត្រ និងទំហំ ១០០ម៉ែត្រការេឡើងទៅ ដោយរក្សាកម្រិតទឹកថ្លាផ្នែកខាងលើប្រមាណ ៣តឹក ត្រូវជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះនៅជិតផ្ទះ និងស្ងប់ស្ងាត់ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការថែទាំ ផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងឱ្យចំណី ។

ទីតាំងស្រះចិញ្ចឹមកន្ធាយ កសិករ ម៉ៃ សំអូន

មាត់ស្រះត្រូវយកស័ង្កសី ឬសំណាញ់មកព័ទ្ធជុំវិញ កម្ពស់១ម៉ែត្រ ដើម្បីកុំឱ្យកន្ធាយវារឡើងចេញពីស្រះ ហើយដើម្បីបានជាម្លប់សម្រាប់ជាជម្រកដល់កន្ធាយ យើងត្រូវដាំដំណាំហូបឈើហូបផ្លែនៅតាមមាត់ស្រះ និងដាំត្រកួន កំប្លោកកញ្ឆែតក្នុងស្រះ ក្រៅពីនេះយើងត្រូវរៀបចំកន្លែងសម្រាប់ដាក់បន្ទះឬស្សី ឬបន្ទះធ្វើពីស៊ីម៉ងរាងទេរបន្តិចដើម្បីឱ្យកន្ធាយឡើងស៊ីចំណី និងហាលថ្ងៃ។

សត្វកន្ធាយកំពុងស៊ីចំណី

កសិករ ម៉ៃ សំអូន បានបន្តប្រាប់ទៀតថា នៅបាតស្រះត្រូវដាក់ភក់កម្រាស់១-២តឹក និងដាក់ទឹកបញ្ចូលជិតពេញស្រះ បន្ទាប់មកបាចកំបោរស ប្រមាណ១គីឡូ ទុកចោលប្រហែល ២អាទិត្យ។ បន្ទាប់មកទៀតយកថ្នាំធ្វើឱ្យទឹកស្អាតចាក់ចូល

ការរៀបចំស្រះមុនដាក់កន្ធាយចិញ្ចឹម

ស្រះឱ្យបាន១អាទិត្យសិន ចាំលែងកូនកន្ធាយចូលស្រះ។ យើងក៏អាចរៀបចំជាស្រះស៊ីម៉ងត៍ ទៅតាមលទ្ធភាពដើម្បីចិញ្ចឹមកន្ធាយបានដែរ។

អាងស៊ីម៉ង់សម្រាប់ចិញ្ចឹមកន្ធាយ

❖ ការជ្រើសរើសពូជ

ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការជ្រើសរើសពូជ គាត់បានប្រាប់ថា ត្រូវតែជាពូជដែលមិនមានជំងឺ ឬមានរបួសដាច់រលាត់ ជាពូជដែលមាំមួន មានទម្ងន់ ១០០ក្រាម ប៉ុនៗគ្នា ដាក់ចិញ្ចឹមក្នុងចន្លោះខែកុម្ភៈដល់ខែឧសភាទើបល្អ ដាក់ចិញ្ចឹមមិនឱ្យលើសពី ៤-៥ក្បាល ក្នុង១ម៉ែត្រការេ មុនដាក់កន្ធាយក្នុងស្រះត្រូវយកកូនកន្ធាយលែងក្នុងសំណាញ់ ១អាទិត្យសិន ដើម្បីមើលកូនណាដែលមិនល្អយកវាចេញ ។

កូនពូជកន្ធាយត្រៀមដាក់ចិញ្ចឹម

❖ ការឱ្យចំណី

កសិករ ម៉ៃ សំអួន បានប្រាប់ថា ការប្រលែងកូនដំបូងត្រូវស្ងោរដំឡូងផ្លាផុយល្អមកិនឱ្យបែកតូចៗយកទៅចាក់លើក្តាមាត់ស្រះឱ្យវាស៊ី បន្ទាប់ពី១ខែក្រោយ យើងអាចចិញ្ច្រាំដំឡូងឆៅល្អិតៗដាក់ឱ្យវាស៊ីបាន។ មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរកន្លែងដាក់ចំណីរបស់វាទេ ដើម្បីឱ្យវាចាំកន្លែងមកស៊ីចំណី ត្រូវបំបែកចំណីទៅតាមទំហំមាត់កន្ធាយ បន្ទាប់ពី៣ខែក្រោយ យើងអាចដាក់ចំណីដូចជា សត្វល្អិតរស់ក្នុងទឹក កំពិស ត្រី ជន្លេន លាសក្តាម និងកង្កែប ឬផ្លែឈើគ្រាប់រុក្ខជាតិផ្សេងៗ និងចិញ្ចឹមត្រីតូចៗក្នុងស្រះជាដើម។

កូនត្រី និងកំពិស សម្រាប់ឱ្យកូនកន្ធាយស៊ី

ចំពោះចំណីច្នៃមានដូចជា កន្ទក់ សណ្តែកសៀងកិនម្សៅត្រីដែលមិនប្រឡាក់ប្រេ បរិមាណចំណីឱ្យវាស៊ីប្រមាណ ៥-៨% នៃទម្ងន់ខ្លួនកន្ធាយឱ្យវាស៊ី២-៣ដងក្នុង១ថ្ងៃ និងមិនត្រូវដាក់លើស ឬខ្វះ

ការធ្វើចំណីផ្សំឱ្យកន្ធាយស៊ី

គាត់បានបន្តប្រាប់ទៀតថា សម្រាប់រដូវវស្សាយើងអាចបើកមាត់ស្រះសងខាងរួចយកសំណាញ់ដាក់ទប់កុំឱ្យកន្ធាយចេញរួច វិធីនេះអាចឱ្យត្រី និងសត្វផ្សេងៗនៅក្នុងទឹកចូលមកក្នុងស្រះដើម្បីជាចំណីសម្រាប់កន្ធាយ ដែលអាចបាន

រយៈពេល២ឬ៣ខែដែរ។

❁ ការថែទាំ

ចំពោះការថែទាំនេះដែរ កសិករ ម៉ៃ សំអួន បានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា មិនត្រូវដាក់ចំណីដូចជាត្រីស្អុយឱ្យវាស៊ីនោះទេ ព្រោះអាចបណ្ដាលកន្ធាយកើតជំងឺពោះវៀន ត្រូវផ្លាស់ប្ដូរទឹកដោយបូមទឹកចាស់ចេញ ២០% រួចបូមទឹកល្អចូលវិញ ត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរ យោងទៅតាមស្ថានភាពទឹកនៅពេលឃើញថាកខ្វក់ជៀសវាងកុំឱ្យវាកើតជំងឺអុច ស។

កន្ធាយកើតជំងឺអុចស

គាត់បានប្រាប់ទៀតថា នៅពេលដែលវាមានជំងឺ ត្រូវចាប់វាមកខ្វេះលាងសម្អាតកន្លែងដែលមានជំងឺចេញ និងដាក់ថ្នាំទុក ២០នាទី ទើបដាក់ចូលស្រះវិញ រាល់៤ខែម្ដង ត្រូវបូមទឹកចេញ រួចចាប់កន្ធាយមកពិនិត្យជំងឺ និងលាងសម្អាតវា និងត្រូវដាក់ថ្នាំសម្អាតទឹក មិនត្រូវឱ្យមានការរំខានពីសត្វផ្សេងៗ ឬមនុស្សឡើយ កន្ធាយជាសត្វត្រូវការភាពស្ងប់ស្ងាត់

កន្ធាយឈានទម្ងន់អាចប្រមូលផលបាន

៣. ការប្រមូលផល

កសិករ ម៉ៃ សំអួន បានរៀបរាប់ប្រាប់ថា បន្ទាប់ពីបានចិញ្ចឹមអស់រយៈពេល១២ខែ យើងអាចចាប់វាលក់បាន ព្រោះពេលនោះវាមានទម្ងន់ពី៨ខាំ ទៅ១,២ គីឡូក្រាម ដែលអាចបានតម្លៃប្រមាណ ១០-១២ដុល្លារ ក្នុងមួយគីឡូ។

កន្ធាយឈានទម្ងន់ពី៨ខាំ-១.២គីឡូក្រាម

៤. ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចគាត់ប្រាប់ថា បច្ចុប្បន្នគាត់មានស្រះចិញ្ចឹមកន្ធាយចំនួន ៤ ដែលស្រះនីមួយៗមានទំហំ២០ x ៣០ម៉ែត្រ និងអាចចិញ្ចឹមកន្ធាយបាន៣០០០ក្បាលក្នុង១ស្រះ។ បើគាត់លក់កន្ធាយចំនួន៥០០០ក្បាល ហើយក្នុង១ក្បាលតម្លៃ ១១ ដុល្លារ គាត់ទទួលបានប្រាក់ចំណេញចំនួន ២០០០០ដុល្លារ បើគិតជាមធ្យម។

កសិករ ម៉ៃ សំអួន រីករាយនិងជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមកន្ធាយ

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតសូមទំនាក់ទំនងមក៖

- មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តសៀមរាប
- កសិករ ម៉ៃ សំអួន មានទីលំនៅភូមិប្រាសាទ ឃុំសំរោងយារ ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប

ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទលេខ៖ ០១១ ២១ ៨៩ ៨៩